

MAGYAR MŰSA.

Költ Bétsben 14. Novemberben 1787.

Relánd Adorjánból. XIII-dik Alagjának folytatása.

Hogy mohos kőszáli Neved' elő-hozzák
 E' kedves hangokat fülembe hangozzák!
 Oh szép Istenafszony kedvelt termeteddel!
 Szavam helyett tőlem könyveimet vedd-el!
 Engedj-meg, hogy niats szóm méltó panaszomra!
 Hogy fel-akad nyelven igaz fájdalomra!
 Néked szentelt elmém tiszta játékkiddal
 Meg-elégszik, 's nem bir egyéb javaiddal,
 'S most-is, bár a' halál részeid' őrdozza,
 Állandó lángjait Tenéked őrdozza.
 Az Eliziumi seregbe ha le-száll,
 Hozzád foglaltatva ott-is kezeden áll. *Vége.*

Pesth. 1787. 8-dik Octobris.

A ma' széles Tudományú Kornides Daniel Ur, e-
 zen Pesti Magyar Királyi Univerfitásban, a'
 Diplomaticának és Heraldicának közönséges rendes Ta-
 nítója, és azon Univerfitas' Könyves Házának edgyik

O o o o

O r-

Öröze; a' veszteglő nagy Tanúltakat, 's Tanulókat gyakorta forvasztva ostromló Lép-görtsös nyavalyában (in malo Hypochondriaco) de a' mellyhez több egyebek-is, mint nevezetesen, Náthafolyás (Rheumatismus) 's mások járultak vala, itt Pesten, életének 56-dik Professorságának 2-dik esztendejében, mostan fojó Octobernek 4-dik Napján, 1787-ben meghala.

E' nagy Tudományú, és mind benn a' Hazában, mind ennek határin kívül az idegen Műfák előtt igen esmeretes Urról igen illendő hogy a' mi Magyar Műfánk is valamivel bővebben emlékezzen. Született e' mi Magyar Tudósunk Körmözt Bánya Városon 1731-dik esztendőben. Nagy Tudományát szüvetlen szorgalmatossággal Hazájában szülte, és a' ki-miveltebb Tartományokban leg-inkább nevelte, 's meg-erősítette. Ifjabb esztendeit M. Róm. Sz. Bir. Gróf Széki Teleki József Ur Udvarában, mint Titoknak töltötte, kinek a' Tudományok kedvéért való útazásaibann-is el-válthatatlan kísérője és uti tárfa vala, és a' kinek Fijait-is, kik közzül edgyik most az Alvinizi Ns Regementben Zászló-tartóvá tétetett; 1785-ben ismét Göttingába kísérte. Eleinte a' Filozófiai Tudományokban leg-inkább találta gyönyörűségét, mellybenn ez okoss, e' betses Tisztelséggel-is: A' Böltselkedésnek Mestere, (Magister Philosophiae) Német-orzágnak edgy Akadémiájában meg-ékesítettett. De mivel a' mint maga szokta vala mondani; azt a' nyugodalmas tsendességet, mellyet a' fellengősebb Böltselkedési Tudományok (Sublimiores Scientiae Philosophicae) kívánnak, el-nem érhetette: magát a' Haza Historiája tanulására adta, mellybenn-is szorgalmatos elő-menetellel olly felső-tetőre lépett, hogy mind a' régibb Magyar-ország,

ország' Historiája Iroit, kik közzül sokan nagy Nevet érdemelnek, ha felül nem haladta; valósággal egyenlítette. Bizonyítják ezt bár melly kevés számmal legyenek-is azok, az ő tulajdon Munkái. Kiváltképpen, a' mellyet T. Pray Ur igazolására, T. Gánótzai Urnak ellenébe tett. Ama Vítató-beszédek (Dissertációk) mellyek azon Időszakaszonként való Munkába, melly Pofonyban, *Windisch* Ur munkálkodása által, Németül illy titulus alatt: Magyar Magazin (Ungarisches Magazin) világra jő, bé-iktattattak, minémű a' Len-papirosról. A' Szekerek találásáról, Mitzbán Simonról és az ő hét fíjairól kik edgy hátsal születtek, Az ő Diplomatica és Heraldica Historiája kéz-írásban, mellyet mind kettőt azon 1786-dik esztendőben, mellyben e' Magyar-orzági K. U-niverfitásban közönséges rendes Tanító vala, ki-dolgozott. Tagja vala a' Göttingai Tudós Tárfaságnak, és ezen kívül ugyan ott a' Schlötzeriána Tárfaságnak. Amaz elsőnek gyűlésébe leg-elsőszöri bé-menetelekor Vítató-beszédet olvasott, Tudós Halgatóinak nagy örvendezését meg-nyerve, a' Hunnufok hajdani Valóságáról. Vólt szándéka, a' Köz-időbeli Századokra való Szó-tárt-is (Glossarium Medii aevi) írni Magyar-ország számára, mellyet mindazáltal mind számtalan dolgaitól el-vonattatván, mind nyavalyáitól 's halálától-is a' Közjónak nagy tsonkulásával meg-előztetvén, nem tellyesíthetett. De mennél kevesebb könyvekkel boldogította maga a' Tudos Köz-társaságot; bizonyára annyival több és nevezetesebb Iroknak vólt segítségűl. Bizonyítják azt annyi Tudos Férjbjaknak Könyveikre írt Előjáró beszédekben ő róla tett tisztelettel tellyes emlékezetek; mint ezt láthatni T. T. Katona, Horányi, Veszprémi, Pray, és Palima Urak'

Utak' írásbann, mert volt olly Diplomabeli gyűl-
teménye, a' minémű sem előtte nem volt edgynek-is;
sem idejebelinek nints senkinek. Az ő e'féle gyűl-
teményei és tulajdon kéz-írási ezerekre betsültetnek.
Lévélezése volt a' Német-ország' Tudósainak nagyobb
részével, sőt szoros barátságá fokakkal. Vóltanak
Angliában, Frántzia, és Olasz-országokbann-is tsu-
dálói. Az ő Eletének rövid le-írása helyet talált a-
zón Könyvbenn-is, mely Bétsben 1777-dikben ki-
jött illy nevezettel Németul: A' Tudos Austria, (das
Gelehrte Österreich) Az ő ditséretire emlitem azt-is;
hogy azon Bétsi Kalendáriomban, melly fok nagy
Tudósok tulajdon képeiknek le-rajzolásával kedvelte-
nik; e' mi Magyar Univerfitásunkból arra a' Tisztelet-
re, hogy képek oda iktattafson, ezek hárman mélt-
toztattattak: T. *Mitterpacher Lajos* Ur, *Wertesz* Ur,
és e' mi *Kornidesünk*. Ugyan ő rólla T. *Horányi* Ur
a' Magyarok Emlékezetében-is (In memoria Hungaro-
rum) emlékezik, és méltónak mondván elébb, kit
minden mi Tudósaink, mint ollyat, ki Hazájáról
jól érdemelni kívánt, hirdessenek; maga e' Barátjá-
nak mivel tartozik háláadó szívvvel elő-hozza. — Az
ő temetése vólt Pestenn, Octobernek 6-dikánn, kísér-
tetvén a' Város kapujáig fok T. T. Professor Tárfai-
tól. A' kapun kívül pedig Mélt. Báro Idősb Rádai
Gedeon Urtol, azon szeretetből mellyel mind ő hoz-
zá, mind minden egyéb Haza Tudósaihoz minden i-
dőben viseltetett és viseltetik, gyalog szinte a' Duna'
szélen távoika fekvő Város közönséges Temető hel-
lyéig, az Univerfitásbeli Tanuló Ifjak serege nagy
részével édyutt; melynek én-is edgy érzékeny ré-
szetskéje lévén, halhatatlanságot érdemlő emlékeze-
tének, mentembenn, illy magános gondolatokkal-is
áldoztam:

Hát

Ú Ú át ragadod gyilkos Halál Kornideft-is?
 Á Á Pest a' Tudófoknak látom, merő pestis!
 Hát e' Főket ide JOSEF azért gyűlytse,
 Hogy a' nem vélt Halál sirbálomban dülytse?
 Három esztendeje hogy itt ez Oskola;
 Az alatt a' Halál hármát le-paskola!
Shoretics! ki után fergünk most-is óhajt! (a)
Fagarasi! kit két Magyar Haza sohajt! (b)
 Kinek ditséretét Europa halmozta,
 Ritka Bőltseségét hétszer jutalmazta.
 Ez, Hivotalára még tsak igérkeze;
 Oh fájdalom! soha közzénk nem érkeze!
 Induló szándékát szinte mikor főzte;
 Még-tudta a' Halál! őtet meg-előzte!
 Tsak most el-ragadá kebelünk Kedvesét!
 Kornideft, Hazája bölts Árkhimedefsét!
 A' Magyar Régiség' s lett-dolgok Búvárját,
 Hazánk Történeti' hív Leveles-tárját.
 Melly Végzés, melly dahős Tállag átja Pestet?
 Hogy illy véletlen veszt ennyi Tudós Testet!
 Mit gondolsz mord Halál, rá éhezett Párka!
 Hogy illy Férjfiakkal teljen a' sir' árka?

Hát

(a) Néhai *Schoretics Mihály* Ur, az Univerfitásban a' Bereg-
 ágyak közül való gyakorlásnak nagy hirű közönséges ren-
 des Tanítója. meg-hólt Pestenn 1786-dik esztendőben Már-
 tziusnak 3-dikánn.

(b) *Fagarasi József* Ur pedig midőn már a' Pesti Univerfitás-
 ban lejendő közönséges Tanítói Hivatalra magát ajánlotta,
 és tsak nem induló félben volna; meg hólt Erdélyben,
 1784-dik esztendőben December vége-felé, mellynek utól-
 só napján el-temettetett. Vólt ugyan ezen Fagarasi Ur
 előtt *Hisman* Urnak-is ide hivatala Göttingából; de ez-
 el-jövele előtt meg-hólt.

Hát illyeket kíván ehés gyomrod étkül ?

Nem lehet, hogy neked ezt ne tudjam vétkül ?
Rofsz Páfstor vagy , hogy főbb Dí'zinkkel így szá-
molfz !

Kegyetlen vagy , hogy illy kíméletlen vámolfz !
Fő Oskolának , gyáfzos Tziprus' Erdő ültets !

Illy tsapást , ha így jár , mellyel keferültets !
Ne!! óh Ég! kedvezz még edgy-néhány fényünknek !

Ne szakadjon nyaka minken Reményünknek !
Tartsd-meg kiket adtál Hazánk' örömére !

E' fő Oskolának örökös dí'zére !!! F. J.

Vatsora' utáni foglalatoság.

Uét vig órája van a' házas embernek ;
Relső az : mikor rá mézes békot vernek :

A' melynek Páp izokott lenni a' kováttsa
Kinek esketö fzo fzene , kalapáttsa.

Más az : Mikor Orvos-fübe talál lépni ,
'S le pattan a' békó nem szükség le. tépni.

Rab szabadúl akkor a' meg-únt békótúl
Pokol kobából jött 's Pokolra valótúl :

De a' rofsz Afzifzonyrol kell ám ezt érteni ,
Kárbunkulás a' jó , kár betnit veszteni.

El repült edgy hiv madarász tsapongo madarkája ,
Beh ! kelleetlen a' fzegény Páp fekete kalitkája !
Akadjon enyvesebb lépbe 's sprobb szemü halóba ,
Finnyás lába hadd virittson bú bánattal a' boba.

Ne-

Nevetni és sirni azon egy dolgon.

U Átná tsak erköltsünk', sirna Heraclitus,
L Nevetne, ha élne, minket Democritus.

*A** M**hoz.*

U Ya árt szeretetem ártok szakadatlan,
L Mert ég a' kabelem érted ólthatatlan.

Az igaz szeretet nem fogyhat-el.

U Ya el-fogyott, nem volt teljes a' szeretet,
L Végét szereteted, ha igaz, nem vetett

Kong az üres fazék.

Yints de ha vólua-is, mit ér tudományod?
Ha tudományodat mások előtt hányod,
Nem tud a' bölts sipot a' szájába tenni,
'S minthogy nem tud, tudos tsak azért tud lenni.
A' nagy Víz sem, hanem a' kis patak tsereg,
Tele fő sem, hanem az üres száj tseveg.

Tus

Tudositás.

Sok helyekről vévén panaszolkozó Levelet az Ó és Uj Testamentomra Mutató Táblának ki-adója, hogy az arról való tudositást vagy éppen nem, vagy igen későre vethették és a' ki-szabott határ után magokat előre jelenteni nem bátorítottak; jelentési azért újra a' Ki-adó, hogy mivel már az első daraból 14 árkos ki-nyomatódott, és az exemplárok száma alkalmaztatott a' már magokat bejelentett 8 száz Előre-fizetőkhöz és Subscribenszekhez, tehát fokot bé-venni nem lehet, nem juttathatván a' meghatározott 800-on feljül kevés számmal nyomtatott exemplárokból többet még 200-nál. A' kik azért ezután-is magokat jelenteni fogják, bé-vétetnek még két százan, de olly fel-tétel alatt, hogy a' Leveleket Francon küldjék, és ha lehet azon egy Levélben egy két Subscribensnél többnek légyen a' neve feljegyezve. A' kik pedig azzal ketsegtetik magokat, hogy majd a' szokás szerént oltsobban fog árultatni az Exemdlár, mint sem a' Subscribenseknek és Praenumeránfoknak adatik, rutul meg-tsalatkoznak, és károkkal fogják tapasztalni, hogy a' ki-hirdettetett árrán sem vehetik, mivel nem fog jutni, kevés maradván-meg az Előre-fizetőktől, és Subscribensektől.

Győrött I-a Novembri 1787.

